

ПРАВИЛА

за изменение и допълнение на Правила за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия (обн., ДВ, бр. 55 от 19.06.2020 г., посл. изм. ДВ, бр. 74 от 2022 г.)

§ 1. В чл. 13 се създава т. 8:

„8. посочване на банкова сметка в левове за целите на разплащанията, възникнали в резултат на реализирани сделки на борсовия пазар на електрическа енергия;“.

§ 2. В чл. 21 се правят следните допълнения:

1. След думите „придобива съответния статус, който се отразява“ се добавя „в регистъра на търговските участници“.

2. В т. 1 след думите „изискванията на чл. 13“ се добавя „и след вписване на търговския участник със статус „Активен“ в съответните регистри, поддържани от независимия преносен оператор;“;

3. В т. 3 след думите „изискванията на чл. 13 и на глава шеста, раздел II“ се добавя „и след вписване на търговския участник със статус „Активен“ в съответните регистри, поддържани от независимия преносен оператор.“.

§ 3. В чл. 22 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) При прекратяване на процедура по регистрация платените от търговския участник такси не се възстановяват. За всяка последваща процедура по регистрация, образувана по ново заявление, таксите се дължат отново.“.

§ 4. В чл. 25, ал. 1 се създават изречения второ и трето:

„За целите на създаването на профил, търговският участник представя индивидуален адрес на електронна поща на всеки отговорник за търговия. Не се допуска създаването на повече от един профил с един адрес на електронна поща.“.

§ 5. В чл. 28, ал. 2 се отменя.

§ 6. В чл. 31 след думите „задължени да се информират за“ се добавя „размера на лимита за търговия на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“ съгласно тези правила,“.

§ 7. В чл. 35 се създава т. 5:

„5. търговският участник да не подава оферти и/или да сключва сделки за покупка на положителни цени и/или продажба на отрицателни цени и да не натрупва парични задължения към борсовия оператор, чиято максимална стойност надхвърля разполагаемия лимит за търговия по смисъла на тези правила.“.

§ 8. В чл. 71 се правят следните изменения:

1. Точка 5 се отменя.

2. Точка 6 се изменя така:

„6. приложим ценови и количествен лимит в съответствие с Инstrukция № 6 „Спецификация на търгуваните продукти“;“.

§ 9. Член 77 се изменя така:

„Чл. 77. (1) Офертите се подават към оператора чрез ЕСТ-РД, като се проверяват за наличие на съответствие с изискванията на глава седма, раздел шести.“.

(2) Сделките се осъществяват автоматично в момента, в който в ЕСТ-РД бъде регистрирана съответстваща насрещна оферта, или в момента на нейното подаване, ако вече е регистрирана съответстваща насрещна оферта.“.

§ 10. Член 122 се изменя така:

„Чл. 122. Предложенията за покупка и продажба в ЕСТ-ДН се подават в съответствие с Инstrukция № 6 „Спецификация на търгуваните продукти“.“.

§ 11. Член 123 се отменя.

§ 12. Член 124 се отменя.

§ 13. В чл. 127 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 думите „посочените в чл. 123 и 124“ се заменят с „чл. 122“.

2. Създава се т. 4:

„4. проверка за наличие на съответствие с изискванията на глава седма, раздел шести.“.

§ 14. В чл. 150 думите „се изчисляват“ се заменят с „са в евро“.

§ 15. Член 151 се изменя така:

„Чл. 151. Цените се публикуват в български левове и в евро за MWh. Цените в български левове се закръглят до втория знак след десетичната запетая и представляват по същество изчислителна стойност. Изтъргуваното количество електрическа енергия се публикува в MWh до първия знак след десетичната запетая.“.

§ 16. Член 206 се изменя така:

„Чл. 206. Правилата за сетълмент регламентират условията и реда на обезпечаване дейността на търговските участници на организирания борсов пазар на електрическа енергия, имуществените отношения между БНЕБ – ЕАД и търговските участници, предоставяните услуги по сетълмент, условията и реда на обезпечаване и погасяване на паричните задължения, възникващи във връзка с участието на организирания борсов пазар и сключените на него сделки с електрическа енергия.“.

§ 17. Създава се чл. 206а:

„Чл. 206а. Правилата за сетълмент се прилагат по отношение на пазарни сегменти „В рамките на деня“, „Ден напред“ и „Двустранни договори“ при следните условия:

1. БНЕБ – ЕАД е страна по всички сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, сключени на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“;

2. БНЕБ – ЕАД не е страна по сделките за покупка и продажба на електрическа енергия, сключени на пазарен сегмент „Двустранни договори“.“.

§ 18. Член 207 се отменя.

§ 19. Член 208 се изменя така:

„Чл. 208. Отговорниците за сетълмент и обезпечения по чл. 28, ал. 1:

1. имат право да заявяват разпределение на обезпечението между пазарните сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“, от една страна и пазарен сегмент „Двустранни договори“, от друга;

2. имат право да заявяват освобождаване на обезпечение;

3. са длъжни да се информират относно размера на лимита за търговия на пазарни сегменти „Ден напред“ и „В рамките на деня“;

4. са длъжни да се информират относно размера на обезпечението на пазарен сегмент „Двустранни договори“;

5. имат достъп чрез съответните системи до информация за реализираните сделки за покупка и продажба на електрическа енергия, наличното обезпечение, лимита за търговия на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ съгласно раздел VI от тази глава, изискуемото обезпечение на пазарен сегмент „Двустранни договори“ и паричните задължения, възникнали вследствие на сключените сделки на пазарен сегмент „В рамките на деня“ и пазарен сегмент „Ден напред“.

§ 20. Член 209 се изменя така:

„Чл. 209. (1) Търговските участници са задължени да погасяват, в определените в тези правила срокове, задълженията си, възникнали в резултат на участието им на борсовия пазар на електрическа енергия, включително задълженията си съгласно Тарифата за таксите на БНЕБ – ЕАД.

(2) Плащанията към БНЕБ – ЕАД се извършват в български левове по безкасов път. Задълженията се считат за погасени след заверяването на определената за целта банкова сметка на БНЕБ – ЕАД.“

§ 21. Член 210 се отменя.

§ 22. Член 211 се отменя.

§ 23. Член 212 се изменя така:

„Чл. 212. (1) Паричните суми за обезпечения и плащания, постъпващи по определените за целта банкови сметки на БНЕБ – ЕАД от 8.00 до 16.00 часа в работни дни, се вземат предвид и обработват в същия ден.

(2) Сумите, постъпили след срока по алинея 1, се обработват на следващия работен ден.“

§ 24. В чл. 213 след думите „длъжен да поддържа“ се добавят „лимит за търговия съгласно раздел шест от тази глава или“, а римската цифра „VI“ в досегашния текст на разпоредбата се заменя със „седми“.

§ 25. В чл. 214 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) При наличие на изискуеми и неизпълнени в срок парични задължения към оператора, последният има право да:

1. приложи преразпределение на наличното обезпечение между пазарните сегменти;
2. усвои от наличното обезпечение суми в размер на задълженията по непогасени фактури и/или задълженията по глава осма, както и начислените лихви.“;

2. В ал. 2 думите „чл. 207, т. 2“ се заменят с „чл. 28“.

§ 26. В глава седма наименованието на раздел втори се изменя така: „Видове обезпечения“.

§ 27. Член 216 се изменя така:

„Чл. 216. (1) Видовете обезпечения, предоставяни в полза на БНЕБ – ЕАД са:

1. банкова гаранция в български левове/евро;
2. паричен депозит в български левове, внесен по сметка, посочена от БНЕБ – ЕАД;
3. комбинация от банкова гаранция по т. 1 и паричен депозит по т. 2.

(2) Банковата гаранция следва да бъде валидна до тридесет и първи януари на следваща календарна година. Сумите по предоставените банкови гаранции не се вземат предвид при

определяне на размера на лимита за търговия и/или наличното обезпечение през последните 15 (петнадесет) работни дни преди изтичане на срока на валидност на съответната банкова гаранция, в случай че не е предоставена банкова гаранция с нов срок на валидност.

(3) БНЕБ – ЕАД публикува текста на банковата гаранция и условията за приемливост на своята интернет страница в Инструкция № 3 „Предоставяне на банкова гаранция“.

(4) БНЕБ – ЕАД отказва приемането на банкова гаранция, която не отговаря на изискванията на тези правила и Инструкция № 3 „Предоставяне на банкова гаранция“.

(5) БНЕБ – ЕАД не дължи лихви върху суми, внесени от търговски участници като паричен депозит.

§ 28. В чл. 217 думите „по чл. 216, т. 1“ се заменят с думите „по чл. 216, ал. 1, т. 1“.

§ 29. Член 218 се отменя.

§ 30. В чл. 219 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Наличното обезпечение за пазарните сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ е общо за двата пазарни сегмента.“.

§ 31. Чл. 220 се изменя така:

„Чл. 220. БНЕБ – ЕАД актуализира стойността на наличното обезпечение на търговските участници в следните срокове:

1. за обезпеченията под формата на паричен депозит – в сроковете, посочени в чл. 212;

2. до края на следващия работен ден след получаване на потвърждение от банката – издател на банкова гаранция, в случаите на увеличаване на стойността на банковата гаранция и незабавно – при намаляване на стойността на банковата гаранция;

3. до края на следващия работен ден, при получаване на заявление за частично освобождаване на налично обезпечение;

4. в рамките на текущия работен ден, при прилагане на хипотезите на чл. 214.

§ 32. В чл. 222 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) думите „до 5 (пет)“ се заменят с „до 3 (три)“;

б) точка 2 се изменя така:

„2. до размера на разполагаемия лимит за търговия на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“, съгласно раздел VI от тази глава към момента на освобождаване на обезпечението;“;

в) създава се т. 3:

„3. до размера на разликата между свободното обезпечение и минималното обезпечение на пазарен сегмент „Двустранни договори“.“.

2. В ал. 2 думата „финансови“ се заменя с „просрочени парични“.

§ 33. В чл. 223 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Минималното обезпечение за пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ е общо за двата пазарни сегмента.“.

§ 34. В чл. 224 се правят следните изменения:

1. В ал. 1, изречение първо, думите „минимално обезпечение“ се заменят с думите „минималното обезпечение“, а изречение второ се заличава.

2. В ал. 2 думата „изискуемото“ се заменя с думата „наличното“.

§ 35. В глава седма наименованието на раздел шести се изменя така: „Лимит за търговия на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“.

§ 36. Член 227 се изменя така:

„Чл. 227. Търговските участници обезпечават своите оферти и сключени сделки на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ в съответствие с определен от всеки търговски участник лимит за търговия съгласно чл. 230 и чл. 231.“.

§ 37. Член 228 се изменя така:

„Чл. 228. Проверка относно обезпечеността на оферти и сделки на търговските участници на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ се извършва посредством функционалността „Проверка на лимити за търговия“ на ЕСТ-ДН и ЕСТ-РД, съгласно Инструкция № 8 „Проверка на лимити за търговия“, публикувана на интернет страницата на оператора.“.

§ 38. Член 229 се изменя така:

„Чл. 229. Лимитът за търговия, определен от търговски участник, е общ за пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“.“.

§ 39. Член 230 се изменя така:

„Чл. 230. Първоначалният лимит за търговия на търговски участник представлява разликата между стойността на наличното обезпечение по чл. 219 и стойността на минималното обезпечение.“.

§ 40. Член 231 се изменя така:

„Чл. 231. Разполагаемият лимит за търговия на търговски участник във всеки един момент представлява разликата между първоначалния лимит за търговия и блокираната от функционалността „Проверка на лимити за търговия“ сума на:

1. максималната стойност на задължението, което може да бъде породено от регистрираните оферти за покупки на положителни цени и/или продажби на отрицателни цени на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ и/или
2. сключените сделки за покупки на положителни цени и/или продажби на отрицателни цени на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“ и/или
3. нетната сума на задълженията на търговския участник към борсовия оператор на пазарни сегменти „В рамките на деня“ и „Ден напред“.“.

§ 41. Член 232 се изменя така:

„Чл. 232. Не се допуска подаване на оферти за покупки на положителни цени и/или продажби на отрицателни цени, чиято максимална стойност надхвърля разполагаемия лимит на търговския участник.“.

§ 42. Член 233 се изменя така:

„Чл. 233. Офертите за покупки на положителни цени и/или продажби на отрицателни цени, чиято максимална стойност надхвърля разполагаемия лимит на търговския участник, се блокират автоматично от ЕСТ – ДН и ЕСТ – РД посредством функционалността „Проверка на лимити за търговия“, съгласно Инструкция № 8 „Проверка на лимити за търговия“.“.

§ 43. Създава се чл. 233а:

„Чл. 233а. Блокираните суми по падежирали задължения към БНЕБ – ЕАД се освобождават в срок до един час след настъпването на падежа на съответното задължение и

при получено от борсовия оператор плащане. Блокираните суми могат да бъдат освобождавани и след издаване на съответна фактура и при получено от борсовия оператор плащане.“.

§ 44. В чл. 235 думите „Инструкция № 4 „Метод на изчисление на изискуемо обезпечение“ се заменят с думите „Инструкция № 4 „Метод на изчисление на изискуемо обезпечение на пазарен сегмент „Двустранни договори“.

§ 45. В чл. 250 думите „по чл. 211“ се заменят с думите „по чл. 209, ал. 1“.

§ 46. В глава осма раздел шести се отменя.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 47. В Правилата за търговия с електрическа енергия (обн. ДВ, бр. 66 от 2013 г., посл. изм. ДВ, бр. 36 от 2023 г.) се правят следните изменения:

1. Член 31в, чл. 31г и чл. 31д в глава трета, раздел четвърти стават съответно чл. 31а, чл. 31б и чл. 31в в глава трета, раздел четвърти.

2. В чл. 30, ал. 1, изречение второ се заличава.

§ 48. Правилата за изменение и допълнение на Правилата за работа на организиран борсов пазар на електрическа енергия са приети с решение на Комисията за енергийно и водно регулиране по Протокол..... и влизат в сила от 08.06.2023 г.